

גילוי כוח קדושת ישראל

לקראת היציאה למלחמה עם מדין מצווה משה רבינו את העם: "אַלֶּף לַמָּטָה אֶלֶף לַמָּטָה לְכָל מִטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלַחוּ לְצַבָּא" מהי כוונת הכפל "אלף למטה", אלף למטה? "מבאר רש"י: "לרבות שבת לוי". אם כן היו לכאורה שלושה עשר אלף לוחמים, וזה קשה מהפסוק הבא בו נאמר: "וַיִּמְסְרוּ מֵאֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֶלֶף לַמָּטָה שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלֶף חֲלוּצֵי צַבָּא". מבאר על כך המהר"ל מפראג בביאורו גור אריה: "אבל האלף משבט לוי לא היו חלוצים, אלא עם הארון היו, ולא צריכים שילכו למלחמה, אלא משום גזרת הכתוב שיהיו מכל מטות ישראל לתת נקמת ישראל במדין. אי נמי, משום זכותם גם כן, שאלו האלפים כולם צדיקים וכשרים היו (רש"י פסוק ג), ולפיכך ציוה שילכו גם כן מן שבת לוי, שבזכות כל השבטים ינצחו במלחמה". מבואר אם כן כי צבא ישראל היוצא למלחמה מורכב מי"ב אלף לוחמים, ואליהם נוספים עוד אלף תלמידי חכמים, הנילווים לארון הברית ובכך משפיעים את השפעת התורה שממשיכה שפע של קדושה לצבא הלוחמים.

אולם שני פסוקים מאוחר יותר נאמר: "וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמָּטָה לְצַבָּא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכָלֵי הַקֹּדֶשׁ וְחֻצְצֹרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ". מה עניין צירופו של פינחס? רש"י מביא שני הסברים, המשלימים זה את זה: "מגיד שהיה פינחס שקול כנגד כולם. ומפני מה הלך פינחס ולא הלך אלעזר? אמר הקב"ה: מי שהתחיל במצוה שהרג כזבי בת צור יגמור" הסבר נוסף שמביא רש"י בסוף דבריו הוא שפינחס היה כהן משוח מלחמה.

אפשר לומר כי במלחמה זו באו לידי שתי בחינות: מחד ציווי הקב"ה למשה: "נָקֵם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים", ומאידך ציווי משה רבינו לבני ישראל: "לְתֵת נִקְמַת ד' בְּמִדְיָן". מבאר על כך המלבי"ם כי במלחמה זו היו שתי בחינות: מלחמה המתנהלת בדרך הטבע, ומלחמה ניסית המתנהלת מעל גדרי הטבע. ובלשונו: "כי מלחמה זו היתה בצד אחד בדרך מלחמה, כי יצאו י"ב אלף חלוצי צבא, ועל זה אמר 'נקום נקמת בני ישראל', שמצד אחד היתה מיוחסת אל בני ישראל שהם הנוקמים. ומצד אחד היתה בדרך נס, כי מדין היתה מדינה גדולה כמו שנראה מסך הטף שהחיו, ולא היה אפשר שי"ב אלף יכבשו אותה רק שהיה הכבוש נסיי עפ"י ה', ועל זה אמר משה 'לתת נקמת ה' במדין' שבאמת ה' היה הנוקם ... והנה אחר שבמלחמה זו היה צריך כח ישראל ע"י אנשי צבא, וכח ה' ע"י ארון הברית וחוצצרות התרועה, שבזה כבשו בדרך נס, וזה היה ע"י פינחס שבא בכח ה'. אמר נגד אנשי הצבא בדרך מלחמה וישלח אותם משה אלף למטה לצבא, ונגד מלחמת ה' בנס אמר אותם ואת פינחס".

ניתן להוסיף ולומר כי בבחינת גילוי הקדושה קיים פה מימד כפול: משה רבינו שולח אלף תלמידי חכמים עם הלוחמים, כפי שביארנו לעיל, וכן את פינחס. אילו הן שתי בחינות, בחינת כוח התורה, שהוא כוחו של משה רבינו, ובחינת עבודת הקודש של הכהנים שמהותה היא בחינתו של פינחס אשר מגלה את כוח העבודה שבא לידי ביטוי בהריגת זימרי. שהרי הוא גילה את מהות נקמת ד', הדבקות בנקודת האמת, המשולה בדברי חז"ל להקרבת קרבן שכן קיים בכך גילוי דבקות כלל ישראל בד' יתברך גם בזמן המלחמה. זו מהותו כל כהן משוח מלחמה, אשר מחבר את כלל ישראל במלחמתם אל כוח הקדושה.

מכאן מובן עניינם של כלי הקודש היוצאים עימם למלחמה. לדברי חז"ל אילו הם הציץ והארון, הארון, כפי שביארנו לעיל, עניינו הוא התורה ותלמידי החכמים שנלוו ללוחמים. ציץ הקודש, המונח על מצח הכהן הגדול ואשר עליו כתוב 'קודש לד' מהותו היא בחינת הדבקות בהשי"ת, שזו מהות עבודת הכהנים. מכאן מבוארים דברי רש"י: "שהיה בלעם עמהם והפריח מלכי מדין בכשפים והוא עצמו פורח עמהם הראה להם את הציץ שהשם חקוק בו והם נופלים". כוחו של פינחס, המחובר לבחינת הציץ, הוא המסלק את כוח טומאת בלעם בכוח דבקותו בשי"ת.

יש להוסיף לכך כי לשיטת הרמב"ם כשהכהן הגדול השתמש באורים ובתומים הוא עמד מול ארון הברית. החיבור אל ארון הברית, אל כוח התורה, הוא החיבור אל הנקודה הפנימית שמכוחה יכול להתגלות הן כוח הציץ המסלק את כוח טומאת מדיין והן כוח האורים והתומים השואבים את בחינתם אף הם מן הארון.

היבט נוסף לנושא זה מופיע בדברי מו"ר הבית גנזי (ספר במדבר עמ' תתשי"ט) המבאר כי כי הכשלת בנות ישראל בזנות בנות מואב היה בבחינת פיתוי הנחש הקדמון לחוה, עליו אמרו חז"ל כי הטיל זוהמה בחוה. כלל ישראל נמצאים סמוך לכניסה לארץ הקודש וכוח הנחש מתעורר בבחינת המלחמה שהיתה לו עם אדם הראשון. לולא קנאת פינחס להשי"ת עלול היה ארס הנחש להתפשט בכל ישראל, וכוח זה אחזו בו אנשי מדין כנאמר בתורה (במדבר כ"ה, יח): "כִּי צָרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלִיָּהֶם אֲשֶׁר נָכְלוּ לָכֶם עַל דְּבַר פְּעוֹר" – כוח טומאת הנחש עדיין בתוקפו והם צוררים את ישראל להשליט עליהם כוח זה כדי למנוע את כניסתם לארץ הקודש. זהו כוח המלחמה הרוחני שהיה במאבק עם מדין, ולשם הניצחון נדרש גילוי אור חדש של קדושה. זהו כוחו של פינחס אשר מכוחו הציץ והארון המשיכו אור זה. הארון, ששמו נגזר מהמילה אור, ממשיך שפע של קדושה אשר מתגלה בפועל דרך בחינת הציץ. מכאן גם מובן שמלחמה זו קדמה לכניסה לארץ ישראל, כדי למגר את כוח הנחש. משה רבינו הוא כוח האור בכלל ישראל, ומכוחו מחבר פינחס את כלל ישראל בדבקות להשי"ת.

יהי רצון שנזכה במהרה לגילוי השלם, לחיבור שבין אורו של הארון לקדושת הציץ, ומתוך כך נזכה לשלום ולשלימות של אמת!

